

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
[संसदः अधिनियमेन स्थापितः]

॥ पुराणेतिहासविद्याशाखा ॥

पुराणेतिहासविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. मखलेश कुमार

दिनांकः ०५/०६/२५

हस्ताक्षरम् ०५/०६/२५

पुराणेतिहास
शास्त्री : तृतीय-सत्रार्द्धः

DSE – 2

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	पुराणसंहिता: तन्महत्त्वञ्च। - पुराणानां स्रोतांसि संहितानिर्माणञ्च। - पुराणेतिहासस्य हेतुम्। - पुराणशब्दस्य व्युत्पत्तिस्तदर्थनिरूपणञ्च। - वेदपुराणयोः पार्थक्यम्। - पुराणानां प्राचीनत्वम्। - पुराणानां विज्ञानोपयोगित्वम्। - पुराणानामैतिहासिकमूल्यम्।	1	16-20
2	पौराणिकविषयविश्लेषणम्। - पुराणानां रचनाकालः। - अष्टादशमहापुराणानि, उपपुराणानि, औपपुराणानि च। - पुराणानां सात्त्विक-राजस-तामसभेदाः। - पुराणं पञ्चलक्षणम्। - अवतारतत्त्वमीनांसा। - भगवद्भक्तिः तद्भेदाश्च। - भुवनकोशः भारतवर्षञ्च।	1	16-20

पुराणेतिहासविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. मखलेश कुमार

दिनांक : 04/06/24

हस्ताक्षरम् 04/06/24

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

3	अष्टादश महापुराणानि। • पुराणपरिशीलनस्यावश्यकत्वम्। • ब्रह्मपद्मविष्णुपुराणानि। • शिवभागवतनारदीयपुराणानि। • मार्कण्डेयाग्निभविष्यपुराणानि।	1	16-20
4	अष्टादश महापुराणानि। • ब्रह्मवैवर्तलिङ्गवाराहपुराणानि। • स्कन्दवामनकूर्मपुराणानि। • मत्स्यगरुडब्रह्माण्डपुराणानि। • अष्टादश महापुराणानां क्रमविमर्शः।	1	16-20

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

- * अष्टादशपुराणपरिचयः, डॉ. श्रीकृष्णमणि त्रिपाठी, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी।

सहायकः सन्दर्भग्रन्थः

- * पुराणपरिशीलनम्, म.म.प.गिरिधर शर्मा चतुर्वेदी, बिहार राष्ट्रभाषा परिषद्, पटना।
- * पुराणविमर्श, पं. बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।
- * पुराणदिग्दर्शन, माधवाचार्य शास्त्री, नई दिल्ली।
- * पुराणपर्यालोचनम् (1-2 भागः), डॉ. कृष्णमणि त्रिपाठी, चौ. सुर. प्रकाशन, वाराणसी।

पुराणेतिहासविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. मखलेश कुमार

दिनांकः 04/06/24

हस्ताक्षरम् 04/06/24